

my korzystać wspólnie z statku „Noosfera”, środki przeznaczone na zakup statku powinny być wykorzystane na rozpoczęcie budowy nowej polskiej jednostki badawczo-transportowej. Może dotrze to tam, gdzie powinno.

Dorota Szczuka

Muzeum Badań Polarnych w Puławach

MUZEUM BADAŃ POLARNYCH W PUŁAWACH

Muzeum Badań Polarnych w Puławach jest jedynym w Polsce muzeum dokumentującym i prezentującym całość osiągnięć polskiej polarystyki.

Muzeum zostało powołane w dniu 27 maja 2020 r. Jest instytucją kultury Województwa Lubelskiego współprowadzoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przy muzeum działa również 13-osobowa Rada Muzeum, złożona m.in. z badaczy polarnych, profesorów i przedstawicieli polskiego muzealnictwa.

Fakt powołania placówki w 2020 r. zakończył kilkudziesięcioletni okres starań środowiska polskich polarników o utworzenie tego typu miejsca. Do zaistnienia muzeum przyczynił się w sposób szczególny Andrzej Piotrowski, geolog, badacz Syberii, pierwszy dyrektor muzeum (zmarły 5 stycznia 2022 r.). Miejscem, w którym zaczynaliśmy prace nad tworzeniem placówki, był zabytkowy budynek dawnego szpitala św. Karola Boromeusza w Puławach. Z uwagi na szczupłość miejsca oraz konieczne do poniesienia nakłady inwestycyjne podjęto decyzję o zmianie siedziby.

W dniu 21 listopada 2022 r. Muzeum Badań Polarnych oraz Województwo Lubelskie zakupiły udziały w nieruchomości przy ul. 4 Pułku Piechoty Wojska Polskiego 18 w Puławach. Udziały zakupione przez Województwo Lubelskie zostały przekazane MBP w użytkowanie. Nowa lokalizacja, z dwukrotnie większym nowoczesnym piętrowym budynkiem (zajmowanym dotychczas przez Wydział Zamiejscowy UMCS w Lublinie) oraz towarzyszącym ogrodem stwarza niepomiarne większe możliwości rozwojowe naszej instytucji.

Poza gromadzeniem zbiorów i pamiątek powyprawowych, działalnością ekspozycyjną i edukacyjną, muzeum jest miejscem badań historii polskich wypraw polarnych oraz prezentacji osiągnięć naukowych polskich polarników i podróżników. Muzeum pragnie również w przystępny sposób i w nowoczesnych formach przekazu zapoznawać młode pokolenie z szeroko pojętą problematyką polarną, środowiskiem naturalnym przestrzeni arktycznych, antarktycznych i okołopolarnych.

Naszą misją jest również ciekawa rozrywka i zabawa – zakorzeniona w realiach i wykorzystująca naukowe fakty – skierowana głównie do dzieci, młodzieży i turystów odwiedzających ten bardzo atrakcyjny turystycznie obszar Polski.

W chwili obecnej muzeum jest w trakcie przygotowywania wystawy stałej w nowej siedzibie. Wystawa będzie udostępniana sukcesywnie. Otwarcie pierwszej części ekspozycji planujemy wiosną 2023 r.

Muzeum Badań Polarnych w Puławach
ul. 4 Pułku Piechoty Wojska Polskiego 18
24-100 Puławy
tel. 81 8595913
www.mbppulawy.pl

Katarzyna Szufa^{1,2}, Jerzy W. Mietelski², Maria A. Olech^{3,4}

¹ Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie

² Polska Akademia Nauk

Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego

³ Uniwersytet Jagielloński

Instytut Botaniki

⁴ Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk

k.szufa@gmail.com

OCENA ZANIECZYSZCZEŃ RADIOAKTYWNYCH W ŚRODOWISKU NATURALNYM ANTARKTYKI

Od lat dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku w Instytucie Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie prowadzone są badania nad promieniotwórczością w środowisku naturalnym Antarktyki (Mietelski i inni 2008, 2000). Prezentowane tutaj wyniki są ich kontynuacją. Materiały do tych badań pozyskiwane były w czasie Polskich Wypraw Antarktycznych do Stacji im. Henryka Arctowskiego od 1980 do 2015 roku.

W Pracowni Badań Skażeń Promieniotwórczych Środowiska IFJ PAN wykonuje się pomiary śladowych pierwiastków promieniotwórczych w różnego rodzaju próbach środowiskowych. Oznaczane są radionuklidy o pochodzeniu naturalnym (^{40}K , $^{230,232}\text{Th}$, $^{234,238}\text{U}$) obecne w skorupie ziemskiej od początku istnienia Ziemi oraz radioizotopy sztuczne, antropogeniczne (^{90}Sr , ^{137}Cs , $^{238,239+240}\text{Pu}$, ^{241}Am), które znalazły się w środowisku w wyniku działania człowieka. Głównym źródłem sztucznej promieniotwórczości jest globalny opad, czyli pozostałości po atmosferycznych próbnych wybuchach jądrowych prowadzonych, z różnym natężeniem i częstotliwością, od lat czterdziestych do dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku. Fragmenty paliwa jądrowego i produkty